

3 (Sem-1/CBCS) ECO HC 2

2022

ECONOMICS

(Honours)

Paper : ECO-HC-1026

(Mathematical Methods in Economics—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1.** Answer any ten of the following questions as directed : $1 \times 10 = 10$
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুসাৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many subsets can be formed from a set of n elements?

n -সংখ্যক মৌল থকা এটা সংহতিৰ পৰা কিমানটা উপসংহতি পাৰি ?

(b) Write yes or no :

Is $y = b^x$ an exponential function?

হয় নে নহয় লিখা :

$y = b^x$ এটা সূচকীয় ফলন হয়নে ?

(2)

- (c) If $y = f(x) = b$ is a constant, then what will be $\lim_{x \rightarrow M} y$?
- যদি $y = f(x) = b$ এটা ধ্রুবক হয়, তেন্তে $\lim_{x \rightarrow M} y$ কি হ'ব?
- (d) State the relationship among average revenue (AR), marginal revenue (MR) and elasticity of demand (ed).
- গড় আয় (AR), প্রাতিক আয় (MR) আৰু চাহিদাৰ স্থিতিশীলতা (ed)ৰ মাজৰ সম্পর্কটো লিখা।
- (e) State ordered pair.
- ক্রমিত ঘোষ কি, লিখা।
- (f) Write true or false :
- শুন্দ নে অঙ্গু লিখা :
- $(A \cup B)' = A' \cap B'$
- (g) What will be the elasticity of demand of the function $D = 10p^{-5}$?
- $D = 10p^{-5}$ ফলনটোৱ চাহিদাৰ স্থিতিশীলতা কি ই'ব?

(3)

- (h) Find :

নির্ণয় কৰা :

$$\int_1^2 e^x dx$$

- (i) Write true or false :

শুন্দ নে অঙ্গু লিখা :

$$(A \cup B)' = A' \cap B'$$

- (j) Choose the correct option :

Marginal revenue product of labour
 $(MRPL) = \frac{\text{Total revenue (TR)}}{\text{revenue (MR)}} \times \text{Marginal physical product of labour (MPPL)}.$

$$[\frac{\text{Total revenue (TR)}}{\text{revenue (MR)}}]$$

শুন্দ বিকল্পটো বাছি লিখা :

শ্রমৰ প্রাতিক আয় উৎপাদন (MRPL)
 $= \frac{\text{Total revenue (TR)}}{\text{revenue (MR)}} \times \text{শ্রমৰ প্রাতিক কার্যক উৎপাদন (MPPL)}.$

$$[\text{সর্বমুঠ আয় (TR)} / \text{প্রাতিক আয় (MR)}]$$

- (k) Write a power function.

এটা ধারাংক ফলন লিখা।

(4)

- (l) Find the value of $3^{\frac{1}{4}} \cdot 3^{\frac{1}{2}}$.

$3^{\frac{1}{4}} \cdot 3^{\frac{1}{2}}$ ৰ মান উলিওৱা।

- (m) Write yes or no :

Is $(3 + \sqrt{2})(3 - \sqrt{2})$ an irrational number?

হ্যাঁ নে নহ্য লিখো :

$(3 + \sqrt{2})(3 - \sqrt{2})$ এটা অপৰিমেয় সংখ্যা হয়নে?

- (n) Evaluate :

মান নির্ণয় কৰা :

$$\int \frac{1}{x^5} dx$$

- (o) Draw a rough sketch of a rectangular hyperbola of the function $xy = c$.

$xy = c$ ফলনৰ আয়তাকাৰ পৰাৰ্বতৰ এটা থুলমূল লেখ আংকন কৰা।

- (p) Choose the correct option :

If the net investment $I(t)$ is given, then the time path of capital stock K will be _____.

[differentiation of $I(t)$ / integration of $I(t)$]

(5)

শুল্ক বিকল্পটো বাছি লিখো :

যদি শুল্ক বিনিয়োগ $I(t)$ দিয়া থাকে, তেওঁতে শুলধনী জৰা K ৰ গতিপথ ই'ব _____।

[$I(t)$ ৰ অৱকলন / $I(t)$ ৰ সমাকলন]

- (q) Given demand function $Q = 500 - 5P$, find out the price to sell 200 units.

চাহিদা ফলন $Q = 500 - 5P$ ৰ পৰা 200 টা গোট বিক্ৰীৰ বাবে দৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা।

- (r) Obtain the second-order derivative of the function $y = x^2 + 2x$.

$y = x^2 + 2x$ ফলনটোৰ পৰা দ্বিতীয় মাত্ৰাৰ অৱকলজ উলিওৱা।

2. Answer any five of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ বি কোনো পাঁচটাৰ উভৰ দিয়া :

2×5=10

- (a) If the demand curve under perfectly competitive market is given by $P = a$, a constant, show that it has perfectly elastic demand.

যদি পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ চাহিদা বেঞ্চে $P = a$, এটা শুৰুক হয়, তেওঁতে ঈয়াৰ চাহিদা সম্পূৰ্ণ হিতিজ্ঞাপক বুলি দেখুওৱা।

(6)

(b) Find the Cartesian product $A \times B$ from the following two sets :

জ্বলত নিয়া সংহতি দুটোর পৰা কাটেছিয়ান পূৰণফল

$A \times B$ নিৰ্ণয় কৰা :

$$A = \{a, b\}, B = \{p, q, r\}$$

(c)

Verify :
সত্যাসত্ত্ব নিৰ্কপণ কৰা :

$$C = \int_0^b \frac{c}{b} dx$$

(d) Why is a constant added in integration of a function?

মৰজন এটোৱা সমাকলনৰ বাবে এটো প্ৰক্ৰিয়া কিম যোগ কৰা হয় ?

(e) Draw a Venn diagram to show $A \cap B$.

$A \cap B$ দেখুৱাবলৈ এটা ডেন চিত্ৰ অঙ্কন কৰা।

(f) Define quasi-convex function.

উজ্জে-সদৃশ ফলনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(g) Find the differential of the function

$$y = 5x^2 + 10x - 8.$$

$$y = 5x^2 + 10x - 8 \text{ ফলনটোৱাৰ পৰা অৰফল নিৰ্ণয় কৰা।}$$

(7)

(h) Find $\frac{\partial y}{\partial x_1}$ and $\frac{\partial y}{\partial x_2}$ of the following function :

তলৰ ফলনটোৱাৰ পৰা $\frac{\partial y}{\partial x_1}$ আৰু $\frac{\partial y}{\partial x_2}$ নিৰ্ণয় কৰা :

$$y = x_1^2 + 3x_1x_2 + 5x_2$$

(i) Evaluate :
নিৰ্ণয় কৰা :

$$\int \ln x dx$$

(j) If the domain of the function $y = 2 + 5x$ is the set $\{x | 1 \leq x \leq 3\}$, what will its range be?

যদি $y = 2 + 5x$ ফলনটোৱা আদিষ্ঠক্য $\{x | 1 \leq x \leq 3\}$ হয়, তেওঁ ইয়াৰ পৰিমৰ কি হ'ব ?

3. Answer any four of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ বি কোনো চাৰিটোৱা উত্তৰ লিখা : $5 \times 4 = 20$

(a) Given $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $B = \{3, 4, 5, 6, 7\}$,
find—

(8)

দিয়া আছে $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $B = \{3, 4, 5, 6, 7\}$,

নির্ণয় করা—

- (i) $A \cup B$
- (ii) $A \cap B$
- (iii) $A' \cap B$
- (iv) $(A - B)$

$$1+1+1+2=5$$

(b) Evaluate :

নির্ণয় করা :

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+2x} - \sqrt{1-2x}}{x}$$

(c) If $Q = AK^\alpha L^\beta$ and $\alpha + \beta = 1$, then show that

$$K \frac{\partial Q}{\partial K} + L \cdot \frac{\partial Q}{\partial L} = Q$$

যদি $Q = AK^\alpha L^\beta$ হয় আর $\alpha + \beta = 1$ হয়, তেওঁ

$$K \frac{\partial Q}{\partial K} + L \cdot \frac{\partial Q}{\partial L} = Q$$

(d) A function is defined as follows :

এটা ফলনৰ সংজ্ঞা তত্ত্ব দিয়া আছে :

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2, & x < 1 \\ &= 2 \cdot 5, & x = 1 \\ &= x^2 + 2, & x > 1 \end{aligned}$$

Is $f(x)$ continuous at $x = 1$?

ফলন $f(x)$ টো, $x = 1$ বিন্দুত অবিচ্ছিন্ন হয়নে?

(e) Find the total differential dy of the

function $y = x_1^2 x_2 - 2x_1^3 + x_2^2$.

$y = x_1^2 x_2 - 2x_1^3 + x_2^2$ ফলনটোৱ সৰ্বৰ্থ অৱকল
 dy নির্ণয় কৰা।

(f) Find the relative extrema of the

following function :

তলৰ ফলনটোৱ পৰা আপেক্ষিক চৰম মান উলিওৱা :

$$y = f(x) = x^3 - 12x^2 + 36x + 8$$

(g) Find four second-order partial

derivatives of the following function :

তলত দিয়া ফলনটোৱ পৰা চাৰিটা দ্বিতীয় ঘাণ্ডাৰ আপেক্ষিক
অৱকলজ উলিওৱা :

$$y = 2x_1^2 - 3x_1 x_2^3 + x_2$$

(9)

(10)

(h) Show that the curve

$$y = f(x) = ax^3 + bx^2 + cx$$

can have a point of inflexion at $x = -\frac{b}{3a}$.

$$y = f(x) = ax^3 + bx^2 + cx \text{ বেখাড়ালৰ } x = -\frac{b}{3a}.$$

বিদ্যুত নতি পরিবর্তন হ'ব পাবে সূলি দেখুবাই দিয়া।

4. Answer any four of the following questions :

$$10 \times 4 = 40$$

চলো অসমুক বি কোলো চার্টিং উক্ত লিখা :

(a) Evaluate :

$$2+2+2+2+2=10$$

নির্ণয় কৰা :

$$(i) \frac{d}{dx}(2+3x)^5$$

$$(ii) \frac{d}{dx}\left(5 \log x + 10e^{3x} - \frac{1}{x} + \frac{2}{7}x^{-2}\right)$$

$$(iii) \int x e^x dx$$

$$(iv) \frac{d}{dx}[(2x^3 + 2)x^{-1}]$$

$$(v) \int_{-1}^3 (2x^2 + 5)dx$$

(b) Given the price equation

$$P = 1000 - 20Q, \text{ find the following :}$$

$$2+2+2+3+1=10$$

$P = 1000 - 20Q$ দৰ সমীকৰণটোৱ পৰা তলত
পিয়াবোৰ নিৰ্গম কৰা :

(i) Marginal revenue (MR)
প্ৰাতিক আয় (MR)

(ii) Slope of average revenue (AR)
গড় আয় (AR)ৰ নতি

(iii) Slope of MR
প্ৰাতিক আয় (MR)ৰ নতি

(iv) Elasticity of demand when $Q = 10$

$$Q = 10 \text{ হ'লে চাহিদাৰ স্থিতিশীলতা}$$

(v) Nature of the commodity
সামগ্ৰীটোৱ প্ৰকৃতি

(c) State and prove the quotient rule of differentiation. Establish the relationship between average cost (AC) and marginal cost (MC) using the product rule of differentiation.

5+5=10
অৱকলনৰ হৰণৰ বিধিটো বাখৰা কৰা আৰু প্ৰয়োগ কৰি গড় আয় (AC)
অৱকলনৰ পূৰণৰ বিধিটো প্ৰয়োগ কৰি গড় আয় (AC)
আৰু প্ৰাতিক আয় (MC)ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা।

(12)

(d) Find $\frac{dy}{dx}$ of the function $y = 10x^2 + 5$ using the definition of derivative.

অবকলজের সংজ্ঞা প্রয়োগ করি $y = 10x^2 + 5$

ফলনটোৱা $\frac{dy}{dx}$ উলিঙ্গো।

(e) A steel plant produces x tons of steel per week at total cost of

$$\text{₹} \left(\frac{1}{3}x^3 - 5x^2 + 99x + 35 \right)$$

Find the output level at which the marginal cost attains its minimum.

এটা টিল কাবশানাই সর্বমুঠ

(f) The production function of a commodity is given by

$$Q = 40L + 3L^2 - \frac{L^3}{3}$$

where Q is the total output and L is the labour input.

এটা সম্মীলন উৎপাদন ফলন নিম্ন হৈছে তে

$$AR = 16 - 2Q$$

$$TC = 20 + 4Q - Q^2$$

(f) A monopolist's average revenue (AR) and total cost (TC) functions are given by

$$Q = 40L + 3L^2 - \frac{L^3}{3}$$

(13)

এগৰাকী একচেটীয়া বিক্ৰেতোৱা গড় আয় (AR) আৰু মুঠ ব্যয় (TC) ফলনটোৱা দিয়া আছে ত্ৰিমাত্ৰে

$$AR = 16 - 2Q$$

$$TC = 20 + 4Q - Q^2$$

Find—

নিৰ্ণয় কৰা—

(i) profit maximising output;

সৰোচ লাভ অৰ্জনকাৰী স্থাৱ উৎপাদনৰ পৰিমাণ;

(ii) equilibrium price;
তাৰসময় দৰ;

(iii) maximum profit.
 $6+2+2=10$
সৰোচ লাভ।

$$\left(\frac{1}{3}x^3 - 5x^2 + 99x + 35 \right) \text{ টকাৰ}$$

ব্যয়ত প্ৰতি সপ্তাহত x টৈল উৎপাদন কৰো। পোতক
ব্যয় সৰ্বনিম্ন হৈৱাব উৎপাদনৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

(14)

শত Q হৈছে শুণ্ট উৎপাদন আৰু L হৈছে শ্ৰমৰ উৎপাদন।

- (i) Find the number of units of labour required to produce the maximum output.

সাৰ্বিক উৎপাদনৰ বাবে কিমান শ্ৰমৰ গোটিৰ প্ৰয়োজন হ'ব, তলিওৱা।

- (ii) Find the maximum value of the marginal product of labour.

শ্ৰমৰ প্ৰাতিক উৎপাদনৰ সাৰ্বিক বাবে তলিওৱা।

- (iii) Verify that when average product of labour (APL) is maximum, it is equal to marginal product of labour (MPL).

শ্ৰমৰ গড় উৎপাদন (APL) সাৰ্বিক হ'লে ই শ্ৰমৰ প্ৰাতিক উৎপাদন (MPL)ৰ সমান হ'বলি প্ৰতিপৰি কৰা।

- (h) Obtain the consumer's surplus and producer's surplus, given the demand function $Q_d = 50 - 2P$, $Q_s = -10 + 2P$ and price, $P = 20$.

যদি চাহিলা ফলন $Q_d = 50 - 2P$, $Q_s = -10 + 2P$ হয় আৰু দৰ $P = 20$ দিয়া থাকে, তেওঁ উৎপাদকৰ বাহি আৰু উৎপাদকৰ বাহি নিৰ্ণয় কৰা।

(15)

(i) Give the geometric interpretation of definite integrals. Find the consumption function $C(Y)$, given marginal propensity to consume (MPC), $C'(Y) = 0.8 + 0.1Y^{-\frac{1}{2}}$ and the information that $C = Y$ when $Y = 100$.

সীমিত অনুকলনৰ জ্যামিতিক বাখ্যা আগবঢ়োৱা। যদি তোগব্যৱ প্ৰাতিক প্ৰৱণতা (MPC), $C'(Y) = 0.8 + 0.1Y^{-\frac{1}{2}}$ হয় আৰু যদি $Y = 100$ হ'লে $C = Y$ হ্য, তেওঁ তোগব্যৱ ফলন $C(Y)$ তলিওৱা।

5+5=10